

1. מועצה מקומית תל שבע
2. מועצה מקומית חורה
3. מועצה מקומית לקיה
4. מועצה מקומית ערערה בנגב
5. פורום דו-קיום בנגב לשוויון אזרחי
6. עמותת סידרה

כולם ע"י עוה"ד נארימאן שחאדה – זועבי ו/או סלאם ארשייד
ו/או חסן ג'בארין ו/או סוהאד בשארה ו/או מאיסאנה מוראני
ו/או עדי מנסור

עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

רחוב יפו 94, ת"ד 8921, חיפה 3109001 ;

טל': 04-9501610 ; פקס: 04-9503140 ; דוא"ל: adalah@adalah.org

ליצירת קשר ישיר: טל' נייד: 054-9914323 ; דוא"ל: salam@adalah.org

העותרים

נגד

1. שרת הכלכלה והתעשייה

2. שירות התעסוקה הישראלי

על ידי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים

רח' צלאח א-דין 29, ירושלים 9711052

טל' 073-3925590, פקס 02-6467011

דוא"ל HCJ-Dep@justice.gov.il

המשיבים

תגובה מקדמית לעתירה

1. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד, מוגשת בזאת תגובה מטעם המדינה לעתירה שבכותרת.

2. עניינה של העתירה בבקשת העותרים כי בית המשפט הנכבד יורה למשיבים לפעול בהתאם לסמכותם לפי סעיפים 23 ו-24 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 (להלן "החוק" או "חוק שירות תעסוקה") להקמת לשכות תעסוקה ביישובים הבדואיים חורה, כסייפה, לקיה, שגב-שלום, ערערה בנגב ותל שבע.

עוד מבקשים העותרים כי בית המשפט הנכבד יורה למשיבים לקבוע קריטריונים להפעלת הסמכות הקבועה בסעיפים 23 ו-24 בחוק.

3. כפי שנכתב גם בעתירה, לעת הזו השירות הניתן לדורשי העבודה מהמגזר הבדואי בנגב ניתן ברובו באמצעות חמש לשכות מרכזיות סמוכות: לשכת רהט, לשכת ערד, לשכת דימונה, לשכת ירוחם ולשכת באר-שבע.

4. ביום 19.9.21 העביר מנכ"ל שירות התעסוקה המלצה לשרת הכלכלה והתעשייה על הקמת חמש לשכות תעסוקה חדשות שישרתו את האוכלוסייה הבדואית.

המלצת שירות התעסוקה מיום 19.9.21 מצורפת ומסומנת מש/1.

5. בעקבות המלצה זו, התקיימה ביום 26.10.21 ישיבה בנושא בראשותו של ראש מטה השרה. בהמשך התקיימה ישיבה נוספת בעניין זה, ביום 23.1.22, בראשות סגן השרה.
6. בסופו של יום, בין השאר בשל העלות התקציבית של הקמת חמש לשכות תעסוקה נוספות, והרצון לבחון את הקמת לשכות אלה כחלק מעבודת מטה רחבה יותר, הוחלט כי ההחלטה בעניין זה תתקבל לאחר תום עבודת מטה מקיפה המתקיימת בימים אלה בנושא עיצוב ופיתוח ההון האנושי בישראל, הנערכת על ידי יועץ מקצועי חיצוני עבור יחידת הממונה על זרוע העבודה במשרד הכלכלה. המלצות היועץ המקצועי צפויות להתקבל בסוף החודש הנוכחי (יוני 2022), ולאחר מכן תתקבל החלטה בעניין פתיחת הלשכות האמורות.
7. בוד בוד, לקראת דיוני התקציב לשנת 2023, הנחתה שרת הכלכלה והתעשייה את שירות התעסוקה לגבש המלצה להקמתה של לשכת תעסוקה **אחת חדשה** ביישוב בדואי. ישיבה בעניין זה, בראשות השרה, התקיימה ביום 18.5.22, וישיבת המשך נקבעה ליום 22.6.22.
8. בנסיבות אלה סבורה המדינה כי בכל הנוגע להקמת לשכות תעסוקה נוספות למגזר הבדואי בנגב, העתירה היא מוקדמת ודינה להימחק. לעת הזו מתקיימת עבודת מטה בעניין זה, ולאחר סיומה ובהתאם לתוצאותיה תתקבל החלטה בעניין.
9. באשר לקביעת קריטריונים להקמת לשכות תעסוקה, בהתאם לסעיפים 23-24 לחוק - כפי שנמסר לעותרים במענה לפנייתם מיום 26.7.21 (ראו: נספח ע/3 לעתירה), שירות התעסוקה הגדיר בחודש פברואר 2021 קריטריונים לבחינת הצורך בהקמת לשכות תעסוקה חדשות: כמות דורשי העבודה, מדד חברתי כלכלי, זמן מסע (בתחבורה ציבורית), גיל דורשי העבודה ועוד. בהתאם לקריטריונים אלה, לצד שיקולים נוספים, כגון תקציב, כוח אדם, נגישות ותחבורה, מגבש שירות התעסוקה את המלצתו המועברת לשרה, אשר החלטתה על הקמת לשכת תעסוקה מתקבלת לבסוף על בסיס המלצת שירות התעסוקה, השיקולים האמורים ושיקולים רלוונטיים נוספים. מכל מקום, עם תום עבודת המטה שהוזכרה לעיל, תיבחן גם האפשרות לקבוע קריטריונים להקמת לשכות תעסוקה בהתאם לסעיפים 23-24 לחוק.
10. כללו של דבר - בעניינים הנזכרים בעתירה מתקיימת לעת הזו עבודת מטה שטרם הסתיימה. בנסיבות אלה סבורה המדינה כי העתירה מוקדמת וכי דינה להימחק.
11. העובדות שבתגובה זו נתמכות בתצהירם של ראש מטה שרת הכלכלה והתעשייה, מר רונן גלשטיין, וסמנכ"ל השמה ומעסיקים בשירות התעסוקה, מר משה יפרח.

היום, כ"א בסיון התשפ"ב, 20 ביוני 2022

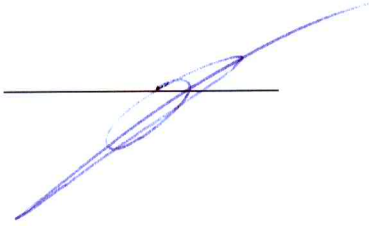

יונתן סיטון, עו"ד
עוזר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

יצחק ברט, עו"ד
סגן בכיר א' במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, רונן גלשטיין, מצהיר/ה בזאת כדלקמן:

1. אני מכהן/ת בתפקיד ראש מטה שרת הכלכלה והתעשייה.
2. תצהירי זה ניתן בתמיכה לתגובה מקדמית לעתירה בבג"ץ 1929/22 (להלן "התגובה").
3. העובדות המפורטות בתגובה הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי, ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, אילת זלדין, עו"ד, מאשר/ת בזאת כי ביום 20.6.2022 הופיע/ה בפניי מר רונן גלשטיין המוכר/ת לי אישית, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהא צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפניי על תצהירו

עו"ד, אילת זלדין
עורכת דין
רשיון מס' 14613

תצהיר

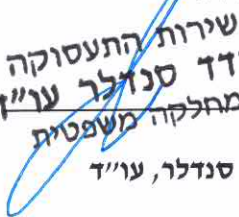
אני הח"מ, משה יפרח ת.ז. 028525707 מצהיר/ה בזאת כדלקמן:

1. אני מכהן/ת בתפקיד סמנכ"ל השמה ומעסיקים בשירות התעסוקה.
2. תצהירי זה ניתן בתמיכה לתגובה מקדמית לעתירה בבג"ץ 1929/22 (להלן "התגובה").
3. העובדות המפורטות בתגובה, הנוגעות לשירות התעסוקה, הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי, ותוכן תצהירי אמת.

שירות התעסוקה הישראלי
משה יפרח
סמנכ"ל השמה

אישור

אני הח"מ, עודד סנדלר, עו"ד, מאשר בזאת כי ביום 20.06.2022 הופיע בפניי מר משה יפרח, המוכר לי אישית, שזיהיתיו לפי ת"ז מס' 028525707, ולאחר שהזרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפניי על תצהירו.

שירות התעסוקה
עודד סנדלר עו"ד
מחלקה משפטית
עודד סנדלר, עו"ד

נספח מש/1

המלצת שירות התעסוקה מיום

19.9.21

עמ' 6

שירות התעסוקה הישראלי

המנהל הכללי

י"ג תשרי תשפ"ב

יום ראשון 19 ספטמבר 2021

תיק: שוטף מנכ"ל

לכבוד:

חה"כ אורנה ברביבאי
שרת הכלכלה והתעשייה

שלום רב,

הנדון: המלצת שירות התעסוקה לפתיחת לשכות חדשות עבור הבדואים בנגב

סימוכין לפנייה מיום 30.6.2021

סימוכין התייחסות מנכ"ל שירות התעסוקה מיום 22.7.2021

כחלק משיפור השירות והעמקת הטיפול המקצועי בתושבים הבדואים ביישובים המוסדרים ובפזורה הבדואית בנגב, ומתוך רצון להנגיש ולהקל את צריכת השירותים לאוכלוסייה זו, בדקנו פרמטרים ומאפיינים שונים המשפיעים על מידת הצורך בהקמת לשכות חדשות באזור הדרום לחברה הבדואית. כמו כן, בחנו את פניית הפורום לדו-קיום בנגב לשוויון אזרחי מיום 30.6.21 בעניין (להלן: "פניית הפורום").

כיום, אוכלוסיית הבדואים בנגב מקבלת את שירותי שירות התעסוקה במספר לשכות שונות: לשכת באר שבע, ערד, דימונה, ירוחם ורהט - המהווה לשכת ייעודית יחידה בנגב המותאמת לאופי האוכלוסייה. בלשכות ערד וירוחם אין מקבלי קהל דוברי ערבית.

המצב הנוכחי מערים על דורשי העבודה מהאוכלוסייה הבדואית בנגב קשיים אובייקטיביים לקבלת השירותים, הן בשל המרחק הרב שבין מקום מגוריהם ללשכה אליה משויכים, הן בשל מצוקת התחבורה הציבורית באזורים אלה והן בשל חוסר בהתאמה התרבותית, למעט זו הקיימת בלשכת רהט.

הפערים הגדולים הקיימים בין החברה הבדואית בנגב ובין כלל האוכלוסייה במדינת ישראל, לרבות בתחום הכלכלה והתעסוקה, ידועים זה מכבר. כפי שנמצא בדוח שירות התעסוקה להתמודדות האוכלוסייה הערבית עם משבר הקורונה בשוק העבודה (אברהם, 2021) וגם בדוח המסכם של מכון ברוקדייל להשפעות משבר הקורונה על החברה הבדואית בנגב (בן רמי ואיל, 2021), הפערים בתחום התעסוקה בין הבדואים בדרום, לכלל האוכלוסייה ניכרים גם בשיעורי האבטלה, גם בפערי השכר והמיומנויות, וגם בקושי בחזרה לעבודה בכלל וביתר שאת בעקבות משבר הקורונה.

מדינת ישראל מכירה בפערים אלה ואף שמה לעצמה למטרה להביא לצמצום באמצעות תוכניות חומש מתחדשות עוד משנת 2011.

לשכת תעסוקה אפקטיבית חייבת לכלול ולספק אמצעים ושירותים שונים, בכדי לקיים את חובתו של שירות התעסוקה לאזרח. במסגרת השירותים נכללים בין היתר: שירותי קבלת קהל, שירותי יעוץ, שירותי תאום למעסיקים, סדנאות וכיתת מחשבים.

הקמה ותפעול שוטף של לשכת תעסוקה מצריכה השקעת משאבים כלכליים ואנושיים רבים ועל כן, אין באפשרותו של שירות התעסוקה להמליץ על פתיחת לשכה בכל ישוב ורשות המבקשים זאת. לפיכך, גיבשנו את המלצתנו לאחר בחינה מקיפה של הנחיצות והיתכנות לפתיחת לשכות חדשות ביישובים בדואיים שונים בנגב, לרבות באלה שנתבקשו בפניית הפורום לדו-קיום בנגב לשוויון

שירות התעסוקה הישראלי רחוב עם ועולמו 4, גבעת שאול, ירושלים

טלפון: *9687 073-3272420 | www.taasuka.gov.il

שירות התעסוקה הישראלי
המנהל הכללי

אזרחי, בהתאם לקריטריונים ומשקולות מסודרים שנקבעו לבחינת בקשות מסוג זה וכן, לאור שיקולים רלוונטיים נוספים.

בין הפרמטרים שנבדקו: מספר מקבלי השירות נכון להיום, הגידול הטבעי ביישובים אלו, מרחק ותדירות הנסיעה ללשכות הקיימות, דורשי העבודה שאינם מתגוררים ביישובי קבע, מוקדי תעסוקה ועוד.

ראשית נבחנו הקריטריונים והמשקולות על פי מודל הבדיקה שגובש בשירות התעסוקה השנה. הקריטריונים והמשקולות מציבים ציון בין 1-10 המהווה חלק ממכלול השיקולים הנלקחים בחשבון בגיבוש ההמלצה. ככל שהציון המתקבל גובה יותר, כך ניכרת נחיצות גבוהה ללשכה יישובית.

נציין כי מודל הבדיקה מתאים לבדיקה של יישובי קבע המוכרים על פי הלמ"ס בלבד ועל כן, לא כל היישובים שהועלו בפניית הפורום נבדקו דרך המודל.
ולהלן פירוט הקריטריונים:

מס"ד	קריטריון	מפתח נורמטיבי	יחידת מידה	ערך מרבי למפתח נורמטיבי	משקל מוצע
1	מספר דורשי עבודה	ציון בין 1-10 התלוי במספר דורשי העבודה ברשות	כמות דורשי העבודה	1,466	45%
2	מדד חברתי-כלכלי	דירוג מספר האשכול במדד (10-1)	דירוג	10	10%
3	זמן 'מסע'	70%- מעל 45 זמן מסע/מרחק נסיעה מתחנה מרכזית ביישוב אחד לתחנה מרכזית של היישוב בו מצויה הלשכה אליה משויך היישוב + 30%- תדירות התחבורה הציבורית מנקודה א' לנקודה ב'	דקות אוטובוסים	45 10	30%
4	קריטריון גיל (מתחת ל-50)	ציון בין 1-10 התלוי במספר דורשי העבודה מתחת לגיל 50 ברשות	שיעור דורשי עבודה מתחת לגיל 50, ביחס למספר דורשי העבודה ברשות	92%	10%
5	הבטחת הכנסה	ציון בין 1-10 התלוי במספר דורשי הבטחת הכנסה ברשות	שיעור דורשי הבטחת הכנסה, ביחס למספר דורשי העבודה ברשות	40%	10%

שירות התעסוקה הישראלי
המנהל הכללי

להלן ממצאי הבדיקה לגבי 7 מתוך 9 הישובים שהוזכרו בפניית הפורום :

דרוג כולל	5	4	3	2	1	ישוב
ניקוד כולל	ניקוד דורשי הבטחת הכנסה	ניקוד דורשי עבודה מתחת גיל 50	ניקוד זמן מסע	ניקוד מדד חברתי-כלכלי	ניקוד דורשי עבודה	
6.72	10.00	7.52	3.57	10.00	7.56	כסייפה
6.30	10.00	6.26	5.82	10.00	5.40	מ.א. אל קסום
6.17	7.91	5.56	8.5	10.00	3.95	ערערה
6.07	10.00	6.76	4.36	10.00	5.75	תל שבע
6.06	10.00	6.33	5.58	10.00	5.02	לקיה
5.07	10.00	6.37	3.89	10.00	3.93	חורה
3.72	10.00	6.46	1.40	10.00	2.56	שגב-שלום

בבחינת היישובים שנבדקו ביחס לכלל יישובי הקבע בארץ בהם אין לשכה נמצא כי שלושת הישובים : כסייפה, ערערה ותל שבע נמצאים בין 15 הישובים שקיבלו את הציון הגבוה ביותר.

הואיל והבחינה על פי המודל מתייחסת אך ורק לאוכלוסייה המתגוררת ביישובי קבע מוסדרים, כל דורשי העבודה המתגוררים בפזורה, למעשה אינם מקבלים ביטוי במיפוי ולכן יש לקחת נתון זה בחשבון במסגרת שקלול הנתונים וההמלצה על פי נתוני שירות התעסוקה ישנם כיום כ- 6,931 דורשי עבודה החיים בפזורה הבדואית בנגב לעומת 10,791 דורשי עבודה המתגוררים ביישובי קבע.

התחבורה הציבורית הקיימת מהפזורה אינה משתווה כלל לתחבורה הקיימת ביישובים המוסדרים מה שמציב אוכלוסייה זו בעמדה מוחלשת עוד יותר ביחס לאוכלוסייה המתגוררת ביישובי קבע. בשנתיים האחרונות שירות התעסוקה פועל בשיתוף פעולה עם האגף לפיתוח כלכלי וחברתי של החברה הבדואית בנגב על תוכניות בתחום התעסוקה שיכללו בתוכנית החומש החדשה למגזר הבדואי בנגב, אשר תביא לידי מימוש את החלטת ממשלה 2397. בהמלצת שירות התעסוקה כללנו שלל תוכניות לטיפול בדורשי עבודה וכן המלצנו על הקמת 3 לשכות חדשות לטובת הטיפול בדורשי העבודה.

הקמת לשכת רהט לימדה כי יש יתרונות גדולים ומשמעותיים בהקמת לשכה ייעודית לאוכלוסייה הבדואית בה ניתן מענה מקצועי ומותאם יותר לצרכיה ומאפייניה המיוחדים של האוכלוסייה. בעשור האחרון הצליחה לשכת רהט לייצר שיתופי פעולה עם הרשות וגורמים בקהילה. אחוזי האבטלה עד פרוץ משבר הקורונה, ירדו מ- 30% אחוזים ל- 9.5%. בלשכה זו אוכלוסיית דורשי

שירות התעסוקה הישראלי רחוב עם ועולמו 4, גבעת שאול, ירושלים
טלפון: *9687 073-3272420 | www.taasuka.gov.il

שירות התעסוקה הישראלי

המנהל הכללי

העבודה שאינם זכאים לקצבאות המגיעים ללשכה היא הגדולה בארץ, מה שמעיד על אמונם בארגון ובשירותיו ועל כוונתם לשתף פעולה לטובת מציאת מקום עבודה.

שקלול כל הבדיקות שערכנו, יחד עם הניסיון המוצלח הקיים בלשכת רהט מובילים אותנו לכלל מסקנה כי, על מנת לתת מענה הולם ומלא יש צורך בהקמת 5 לשכות חדשות שישרתו את האוכלוסייה הבדואית בנגב.

לאור המורכבות וההשלכות השונות הקיימות בהקמת לשכות חדשות, ועל מנת לאפשר שיפור ולו חלקי בטווח זמן ראוי, **שירות התעסוקה ממליץ על הקמת חמשת הלשכות החדשות בשני שלבים שימשכו לאורך מספר שנים**. ההמלצה על מיקומי הלשכות וסדר פתיחתן כפי שתפורט להלן, מתבססת על כמויות דורשי העבודה בישובים השונים ובפזורה הסמוכה להם, על הסמיכות בין הישובים ועל הקרבה ללשכת רהט.

בשלב הראשון פתיחת 3 לשכות:

1. **לשכה בכסייפה** עבור תושבי כסייפה, ערערה והפזורה מסביב אשר תשרת מעל 5000 דורשי עבודה (נכון לאמצע אוגוסט 21) משמונה יישובים שונים.
2. **לשכה בתל שבע** עבור תושבי תל שבע, חורה, שבט אלסייד והפזורה מסביב אשר תשרת מעל 5000 דורשי עבודה מעשרה יישובים שונים.
3. **לשכה בשגב שלום** עבור תושבי שגב שלום והפזורה מסביב אשר תשרת מעל 2000 דורשי עבודה משישה יישובים.

בשלב השני פתיחת 2 לשכות נוספות:

1. **לשכה בערערה** עבור תושבי ערערה והפזורה מסביב אשר תשרת מעל 2000 דורשי עבודה מ-5 יישובים שונים.
2. **לשכה בחורה** עבור תושבי חורה ולקיה אשר תשרת מעל 2000 דורשי עבודה משני היישובים.

ככל שיש צורך בפירוט והסברים נוספים, נמליץ לקיים דיון בעניין.

בברכה,
רמי גראוד
מנכ"ל

העתקים:

מר רונן גלשטיין, ראש מטה שרת הכלכלה והתעשייה.
מר חן תמיר, מנהל לשכת שרת הכלכלה והתעשייה.